I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/562 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 6. travnja 2022.

o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 175. treći stavak i članak 177.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Nedavna vojna agresija Ruske Federacije na Ukrajinu i aktualni oružani sukob iz temelja su promijenili sigurnosno stanje u Europi. Zbog te vojne agresije Unija, a posebno njezine istočne regije, suočava se sa znatnim priljevom osoba. To je dodatan izazov u vrijeme kad se gospodarstva država članica još oporavljaju od učinka pandemije bolesti COVID-19.

(2) Države članice već mogu financirati širok raspon ulaganja u okviru svojih programa kohezijske politike kako bi odgovorile na migracijske izazove u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Europskog socijalnog fonda (ESF), među ostalim u okviru dodatnih sredstava stavljenih na raspolaganje kao Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-EU) radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te za pripremu zelenog, digitalnog i otpornog gospodarskog oporavka. Djelovanja mogu obuhvaćati ulaganja u područjima socijalne uključenosti, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i skrbi za djecu, među ostalim ulaganjima u infrastrukturu, obnovom zapostavljenih urbanih područja, djelovanjâ za smanjenje prostorne i obrazovne izolacije migranata i novoosnovana poduzeća. Države članice mogu preraspodijeliti preostala sredstva u okviru svojih programa radi odgovora na takve migracijske izazove. Osim toga, Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) može se upotrebljavati za osiguravanje hrane i osnovne materijalne pomoći osobama, uključujući državljane trećih zemalja, pogođenima vojnom agresijom Ruske Federacije.

([1]) Mišljenje od 23. ožujka 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. ožujka 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. travnja 2022.

(3) Iako je u provedbene mehanizme za dodatna sredstva stavljena na raspolaganje u okviru inicijative REACT-EU već uveden niz fleksibilnosti, potrebno je omogućiti fleksibilnije korištenje sredstava EFRR-a, ESF-a i FEAD-a iz višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. Uzimajući u obzir hitnost odgovora na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, rashodi za operacije namijenjene odgovaranju na te izazove trebali bi biti prihvatljivi od datuma na koji je ta vojna agresija počela. Nadalje, trebalo bi povećati fleksibilnost u načinu korištenja EFRR-a i ESF-a za takve operacije kako bi se raspoloživa financijska sredstva u programima mogla brzo iskoristiti, pod uvjetom da je dotična operacija u skladu s operativnim programom kako je izmijenjen prema potrebi. Ta bi fleksibilnost trebala biti dodatak mogućnostima komplementarnog financiranja operacija koje su već predviđene. Trebalo bi uvesti i pojednostavnjene mehanizme izvješćivanja u pogledu podataka o sudionicima u tim operacijama.

(4) Kako bi se osiguralo da pogođene osobe mogu bez odgode koristiti pomoć u okviru FEAD-a, primjereno je dopustiti državama članicama da izmijene određene elemente operativnih programa koji se podupiru iz FEAD-a bez zahtjeva da se donese odluka Komisije.

(5) Potpora koja se pruža u okviru kohezijske politike trebala bi osobito biti komplementarna djelovanjima koja se financiraju u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju kako bi se što više povećao učinak raspoloživih financijskih sredstava.

(6) Posljedice pandemije bolesti COVID-19 pogodile su države članice na dosad nezabilježen način. Ukupan učinak te pandemije doveo je do vrlo velikog pritiska na proračune država članica zbog iznenadnog i znatnog povećanja javnih ulaganja potrebnih u njihovim zdravstvenim sustavima i drugim sektorima njihovih gospodarstava. Osim toga, postojao je rizik od narušavanja potpore koja se pruža najpotrebitijima. To je dovelo do iznimne situacije koja zahtijeva uvođenje posebnih mjera.

(7) Kako bi se odgovorilo na izbijanje bolesti COVID-19, uredbe (EU) br. 1301/2013 ([3]) i (EU) br. 1303/2013 ([4]) Europskog parlamenta i Vijeća izmijenjene su Uredbom (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) kako bi se omogućila veća fleksibilnost u provedbi programâ koji se podupiru iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda (fondovi) te iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Međutim, s obzirom na to da su se ozbiljni negativni učinci te krize na gospodarstva i društva Unije povećali, obje su uredbe ponovno izmijenjene Uredbom (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]).

Osim toga, kako bi se odgovorilo na učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19 na najpotrebitije, Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]) izmijenjena je i Uredbom (EU) 2020/559 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]) kako bi se uvele posebne mjere za FEAD radi odgovora na izbijanje bolesti COVID-19. Tim izmjenama pruža se iznimna dodatna fleksibilnost kako bi se državama članicama omogućilo da se usredotoče na potreban odgovor na tu dosad nezabilježenu krizu povećanjem mogućnosti mobiliziranja neiskorištenih sredstava iz fondova

([3]) Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

([4]) Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

([5]) Uredba (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.).

([6]) Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1.).

([7]) Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

([8]) Uredba (EU) 2020/559 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 7.).

te pojednostavnjenjem postupovnih zahtjeva povezanih s provedbom programa kako bi se ispunila potreba za brzim odgovorom na tu krizu. Naknadnom izmjenom Uredbe (EU) br. 1303/2013, uvedenom Uredbom (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]), stavljena su na raspolaganje znatna dodatna sredstva kao REACT-EU radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva.

U okviru istog paketa Uredba (EU) br. 223/2014 izmijenjena je i Uredbom (EU) 2021/177 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) kako bi se državama članicama omogućila mobilizacija tih dodatnih sredstava za najpotrebitije u kontekstu provedbe FEAD-a.

(8) Iako su fleksibilne mogućnosti i dodatna sredstva predviđena za programsko razdoblje 2014.–2020. pomogli državama članicama u njihovu odgovoru na krizu i njihovim nastojanjima da se oporave, pojava novih varijanti koronavirusa, posebno varijante omikron, kao i raširenо pooštravanje ograničenja u posljednjem tromjesečju 2021. nastavili su imati ozbiljne negativne učinke na gospodarstva i društva država članica te su otežali normalnu provedbu programa kohezijske politike i programa koji se podupiru u okviru FEAD-a. Nedavna vojna agresija Ruske Federacije i posljedični migracijski tokovi pogoršali su te učinke i mogli bi dodatno ugroziti oporavak gospodarstva Unije. Stoga je, u skladu s mogućnošću predviđenom u Uredbi (EU) 2020/558, potrebno iznimno produljiti jednu od mjera uvedenih tom uredbom, odnosno mogućnost primjene stope sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2020./2021. na sljedeću obračunsku godinu.

(9) Kako bi se smanjilo opterećenje javnih proračuna koje je proizašlo iz potrebe da se odgovori na kriznu situaciju, ubrzala provedba programa i omogućila potrebna ulaganja za oporavak regija, državama članicama trebalo bi stoga iznimno dati mogućnost primjene stope sufinanciranja od 100 % u programu koji se podupire iz EFRR-a, ESF-a, Kohezijskog fonda ili FEAD-a i za obračunsku godinu 2021.–2022.

(10) Kako bi se poštovale gornje granice za plaćanja za 2022. i 2023. iz višegodišnjeg financijskog okvira, za te bi godine trebalo utvrditi gornju granicu za plaćanja koja proizlaze iz primjene stope sufinanciranja od 100 % u okviru EFRR-a, Kohezijskog fonda ili ESF-a. Plaćanja koja se ne mogu izvršiti zbog primjene tih gornjih granica Komisija bi trebala izvršiti što prije, pod uvjetom da su financijska sredstava raspoloživa, prihvaćanjem računa ili naknadnim plaćanjima. Takva odgoda plaćanja ne bi trebala utjecati na prihvaćanje računa niti imati bilo kakav drugi učinak.

(11) Uzimajući u obzir da primjena stope sufinanciranja od 100 % neće znatno utjecati na sadržaj samih operativnih programa, primjereno je omogućiti brzu provedbu tog sufinanciranja bez potrebe za odlukom Komisije kojom se odobrava izmjena financijskih tablica operativnog programa koju donesu države članice. Država članica ipak bi trebala dostaviti revidirane financijske tablice prije podnošenja konačnog zahtjeva za plaćanje za obračunsku godinu. Moguće posljedične izmjene, uključujući vrijednosti pokazatelja, mogu se donijeti kao dio naknadne izmjene programa nakon završetka obračunske godine.

(12) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest uvođenje mjera fleksibilnosti pri pružanju potpore iz fondova, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

([9]) Uredba (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) (SL L 437, 28.12.2020., str. 30.).

([10]) Uredba (EU) 2021/177 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za rješavanje krize povezane s izbijanjem bolesti COVID-19 (SL L 53, 16.2.2021., str. 1.).

(13) Uredbe (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(14) Uzimajući u obzir hitnost odgovora na migracijske izazove koji su posljedica nedavne vojne agresije Ruske Federacije i nastavak javnozdravstvene krize povezane s pandemijom bolesti COVID-19, smatra se primjerenim predvidjeti iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

(15) S obzirom na potrebu da se državama članicama omogući da na vrijeme izmijene svoje programe kako bi mogle iskoristiti primjenu stope sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2021.–2022., ova Uredba trebala bi hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1303/2013

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 25.a umeće se sljedeći stavak:

„1.a Odstupajući od članka 60. stavka 1. i članka 120. stavka 3. prvog i četvrtog podstavka, na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. može se primijeniti stopa sufinanciranja od 100 % za jednu ili više prioritetnih osi u programu koji se financira iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda.

Odstupajući od članka 30. stavaka 1. i 2. i članka 96. stavka 10., za primjenu stope sufinanciranja od 100 % nije potrebna odluka Komisije kojom se odobrava izmjena programa. Država članica dužna je Komisiji dostaviti revidirane financijske tablice nakon što ih odobri odbor za praćenje. Stopa sufinanciranja od 100 % primjenjuje se samo ako su financijske tablice dostavljene Komisiji prije podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. u skladu s člankom 135. stavkom 2.

Ukupna dodatna plaćanja koja proizlaze iz primjene stope sufinanciranja od 100 % ne smiju premašiti 5 milijardi EUR u 2022. i 1 milijardu EUR u 2023.

Komisija vrši međuplaćanja primjenom stope sufinanciranja koja se primjenjuje na predmetne prioritetne osi prije dostave obavijesti iz drugog podstavka. Odstupajući od članka 135. stavka 5., Komisija isplaćuje dodatne iznose koji proizlaze iz primjene stope sufinanciranja od 100 % nakon primitka svih konačnih zahtjeva za međuplaćanje za obračunsku godinu 2021.–2022., prema potrebi na proporcionalnoj osnovi kako bi se poštovale gornje granice utvrđene u trećem podstavku.

Odstupajući od članka 139. stavka 7., preostali iznosi koji proizlaze iz primjene stope sufinanciranja od 100 %, koji se ne mogu isplatiti nakon prihvaćanja računa kako bi se poštovale gornje granice utvrđene u trećem podstavku, isplaćuju se u 2024. ili kasnije.";

2. u članku 65. stavku 10. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od stavka 9., izdaci za operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije prihvatljivi su od 24. veljače 2022.";

3. u članku 98. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije mogu se financirati iz EFRR-a ili ESF-a na temelju pravila koja se primjenjuju na drugi fond.

U takvim se slučajevima te operacije programiraju u okviru namjenske prioritetne osi tog drugog fonda kojom se doprinosi odgovarajućim investicijskim prioritetima.

Ako je za operacije u okviru namjenske prioritetne osi iz drugog podstavka potrebno dostaviti podatke o sudionicima, ti se podaci temelje na utemeljenim procjenama i ograničeni su na ukupan broj osoba koje primaju potporu i broj djece mlađe od 18 godina.

Ovaj stavak ne primjenjuje se na programe u okviru cilja ‚Europska teritorijalna suradnja'.".

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) br. 223/2014

Uredba (EU) br. 223/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 9. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvi i drugi podstavak primjenjuju se i u svrhu izmjene elemenata operativnog programa kojim se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije.";

2. u članku 20. umeće se sljedeći stavak:

„1.b Odstupajući od stavka 1., na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2021., a završava 30. lipnja 2022., može se primijeniti stopa sufinanciranja od 100 %.

Odstupajući od članka 9. stavaka 1., 2. i 3., za primjenu stope sufinanciranja od 100 % nije potrebna odluka Komisije kojom se odobrava izmjena programa. Država članica dužna je Komisiji dostaviti revidirane financijske tablice iz odjeljka 5.1. predložaka za operativne programe iz Priloga I. Stopa sufinanciranja od 100 % primjenjuje se samo ako su financijske tablice dostavljene Komisiji prije podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. u skladu s člankom 45. stavkom 2.";

3. u članku 22. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, rashodi za operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije prihvatljivi su od 24. veljače 2022.".

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno Strasbourgu 6. travnja 2022.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	C. BEAUNE